## TÜRKÇE TESTİ

**1. Bu testte 40 soru vardır.**

**2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.**

**1.** “Mutlak olan hiçbir şey yoktur.” fikri yaygın bir mantık hatasıdır çünkü bu önermenin kendisi bile en azından bir mutlağı varsayar. Bu önermenin ---- inanmak, "Herkes yalan söylüyor." diyen kişinin doğruyu söylediğine inanmak kadar ---- içerir.

**Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) sağlamlığına - belirsizlik

B) geçerliğine - tutarsızlık

C) doğruluğuna - karışıklık

D) mantığına - sıradanlık

E) yaygınlığına - karşıtlık

**2.** Eğer cebinde akrep var (I) diyorsanız birinin cimri olduğunu uzun uzadıya anlatmanıza gerek yoktur. Aynı biçimde görmüş geçirmiş (II) sözü, kastettiğiniz kişinin çok tecrübeli olduğunu veya iyi günler yaşadığını belirtmekte işinizi kolaylaştırır. Biri için helal süt emmiş (III) demeniz insanların ona olan güvenini artırırken hinoğlu hin (IV) demeniz insanları ondan uzaklaştıracaktır. Paraya kıymak (V) sözünü kullandığınızdaysa insanların gözünde savurgan bir kişilik canlanacaktır.

**Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

**3.** Sanatta etkilenme, kaçınılmaz gibi görünse de öykünme tasvip edilecek bir durum değildir. Sanatın gerçekliği bunu hiçbir surette mazur görmez; özgünlüğün yeniden üretimi şeklinde can bulur her defasında çünkü. Tersi bir durum onu kötürümleştirir.

**Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Genç insanların, kişiliklerini oluştururken özellikle saygı ve sevgi duydukları bir kişiliği taklit etme eğilimi göstermeleri olağandır.

B) Kitap okuma alışkanlıklarındaki benzerlikler, okuyucuların benzer kitaplardan aynı sonuçları çıkardıkları anlamına gelmez.

C) Televizyon dizilerinin yapay kahramanları, hayatı tanımlama biçimleriyle ister istemez gerçek dünyanın bireyleri üzerinde etki bırakıyor.

D) Futbolcu, sahada sahip olması gereken öz güven ve beceriyi ancak antrenörünün talimatlarına harfiyen uymasıyla kazanır.

E) Tarihsel bir olayı anlamlandırmak için başvurulan tarihin tekerrürden ibaret olduğu anlayışı, günümüzde pek kabul görmüyor.

**4.** Gerçek eleştirinin amacı; bir sanat görüşünü örneklendirmek, bir sanat yapıtının sanat değerini belirlemek, bir örnekten kalkarak çözümlemeler ve incelemeler yapmak ve bir görüşü temellendirmek olmalıdır. Böyle bir eleştiri anlayışıyla kaleme alınmış yazıların amacı; falancayı yüceltmek, onurlandırmak veya filancayı ezmek, yerin dibine batırmak olamaz. Edebiyat çevrelerindeki güncel kıpırdanışlara değil, felsefi bir temelden hareketle edebiyat olaylarına eğilir bu tür eleştiriler.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sanatçıların bir sanat görüşüne ağırlık vermesi

B) Sanatçılar arasında rekabet ortamının oluşması

C) Sanat dünyasındaki kısa süreli yönelimler

D) Eleştiri yazılarının artış göstermesi ve sevilmesi

E) Eleştirmen yorumlarının tartışmaya açıklığı

**5.** Keşişler, dünyanın tarihini anlatmayı hiçbir zaman bitiremediler çünkü her defasında dünyanın yaratılması ile işe başladılar.

**Bu cümlede keşişlerin tutumuna dair yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kendilerinden öncekilerin geldiği noktadan devam etmek yerine sürecin başını açıklamayı iş edinmeleri

B) İnsanın varlık sebebinin ancak varoluşun ilk dönemlerini öğrenmekle kavranabileceğine inanmaları

C) Dünyanın tarihini insanlık tarihinden tamamen ayrı bir çalışma alanı olarak görmekte ısrar etmeleri

D) Dünyanın yaratılışını anlamayı, insanlığın sonradan katettiği mesafeyi anlatmaktan daha önemli görmeleri

E) Yaratılışına dair tartışmalara odaklanıp dünyanın birey tarafından nasıl kurgulandığını atlamaları

**6.** (I) Bu köhne tren garında birkaç saat önce bir araya gelmiş üç yabancı olduğumuz hâlde, hızla birbirimizle benzeşmiş gibiyiz. (II) Aynı biçimde sıkılmamızın, aynı meraklı bakışlarla etrafı izlememizin nedeni nedir? (III) Her biri diğerinin devamı olan hareketlerimiz aynı beyin tarafından komut aldığımızı gösteriyor sanki. (IV) Birimiz bir yana baktığında hep beraber aynı tarafa yöneliyoruz mesela. (V) Gözlerimizde biriken yorgunluklarımız da aynı desem yeridir.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamca kesinlik söz konusudur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

**7.** (I) "Ötekine önem ve değer vermek" şeklinde de tanımlanan empati, kendimizin ve başkalarının sınırlarını belirlemekle başlar. (II) İlkel bir varoluştan gerçek ve ahlaki değerlere sahip bir insan olma yolunda yükselişimiz empati sayesindedir. (III) Zihnimizin sınırlarından çıkıp başkalarının zihinlerinde dolaşabilmek, kendiliğinden elde ettiğimiz bir yeti değildir. (IV) Empatinin ahlak temellerimizin ne kadar derininde yer aldığını, empati ortamında büyüyen çocukların ileride akranlarına kıyasla daha fazla empati kurabilmesinden anlayabiliyoruz. (V) Gerçek empati, anlamak kadar başkalarının duygularını, duyarlılıklarını hissedebilmektir. (VI) Ötekine önem vermeyi küçüklüğümüzden beri bir değer olarak öğrenmişsek insanlarla ilişkimizde empatik davranmayı bir davranış kalıbı olarak özümseriz.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangi ikisi aynı düşünceyi aktarmaktadır?**

A) I ve III B) I ve V C) II ve VI

D) III ve IV E) IV ve VI

**8.** Kromofor adı verilen pigment molekülleri fotosentez sırasında güneş enerjisini tepkime merkezlerine hızlı taşıdığından güneş enerjisinin hemen hepsi arada hiç ısı kaybı olmadan kimyasal enerjiye dönüşür.

**Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı - yüklem

B) Belirtili nesne - zarf tümleci - zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - yüklem

D) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yüklem

E) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem

**9.** Her sene, zamanı gelince İstanbul'un mahallelerinden
I
Boğaz'ın köylerine göçler başlardı. Eski İstanbullular;
II
Boğaziçi'nin kenarlarına yapılmış ve eski erkân
III
sedirleriyle, kerevet, şilte ve halılar üstünde yer
minderleri gibi eski eşyalarla döşenmiş geniş odalı,
IV
gönül ferahlatıcı yalılara taşınırlardı.
V

**Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) I. sözcük belirtme durumu eki almıştır.

B) II. sözcük iyelik eki almıştır.

C) III. sözcük sıfat-fiil eki almıştır.

D) IV. sözcük çokluk eki almıştır.

E) V. sözcük geniş zaman eki almıştır.

**10.** (I) Emprovize caz yapan müzisyenlerde çok önemli bir yetenek var: Zihnin akış hâlini kullanmak. (II) Trans hâli olarak da bilinen akış, bütünüyle tek aktiviteye odaklandığımız durumlarda beliriyor. (III) Örneğin maratonda koşuyorsanız tüm dikkatiniz vücudunuzun hareketlerine odaklanıyor. (IV) Kas hareketlerinizi, ayaklarınızın yerle temasını hissetmeye başlıyor; benliğin kaybolduğunu gözlemliyorsunuz. (V) Böyle durumlarda odaklanılan beceriler en üst seviyede gerçekleştiriliyor.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

**11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?**

A) Bu konuyla ilgili kanun, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

B) Leyla İle Mecnun, Türk edebiyatında en çok işlenen anlatılardandır.

C) Bahar mevsiminde bu tepeden Çanakkale Boğazı'nın seyrine doyum olmaz.

D) Kültigin Anıtı, uçsuz bucaksız Orhun Vadisi'nin orta yerinde ziyaretçilerini bekler.

E) XII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu bu yıl Ankara'da yapılacak.

**12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?**

A) Bu araştırmada bizi şaşırtan bulgu, çevreciliğin barışsever akımlarla çatışmasıdır.

B) O kadar merhametlidir ki yakın arkadaşları arasında karıncaincitmez olarak anılır.

C) Başkentin ortasındaki gökdelenler, etrafındaki binaları yutacakmış gibi duruyordu.

D) İnsanlar, çokbilmiş olarak tanınan kişilerle arkadaşlık kurmaktan uzak dururlar.

E) Orada yaşamamış, o insanlarla hiç bağ kurmamış gibi ne değerbilir ne yol yordam.

**13.** Anadolu'da hangi büyücek kasabaya (I) adım atsanız tuluat tiyatrolarından birine rast gelirsiniz. Hiç değilse çarşı duvarlarında kafilenin yakın zamanda buraya konup göçtüğünü gösteren (II) solmuş ve yırtık bir ilana tesadüf edersiniz. Oyunlar kasabanın tiyatrosunda (III) köy meydanında yahut en büyük kahvede sergilenir. Ahali için arkalıksız kahve iskemleleri (IV) üç beş masa; oyuncular için yerden birkaç karış yüksek bir sedir (V) delik deşik iki boyalı perde yeter de artar bile.

**Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

**14.** Balıkçı ( ) orfinozu ( ) şimdiye dek tuttuklarına hiç benzemeyen bu balığı ( ) heyecanla ( ) özlemle beklemiş ( ) emeğinin karşılığını sonunda alabilmişti ( )

**Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?**

A) (-) (,) (-) (,) (;) (.)

B) (;) (,) (,) (;) (;) (.)

C) (,) (-) (-) (;) (,) (.)

D) (;) (-) (-) (,) (;) (...)

E) (,) (-) (-) (,) (;) (.)

**15.** Kentsel düş gücünü heceleyenler, kentin karakteri olan nesnelerdir. Bu nesneler, kentin tarihine tanıklık eden ve onunla bütünleşen varlıklar olarak kendilerini kabul ettirir. Dilsiz güçler rolünde hep sahnededirler. Galata Kulesi, Beyoğlu'nun yıkık dökük evleri, bir avlunun gölgesindeki zarif bir kuyu, kim bilir güneşin yakıcılığında hangi sohbetlere siper olmuş görkemli asırlık çınarlar, yüzyıllık bir çeşme, küçük bir fotoğrafçının vitrinini süsleyen eski aile fotoğrafları… Bu nesnelerin işlevi; varlıklarıyla kentin romanını yazmak, varlıklarını sürdürürken çağın yüklediği yeni anlamlara rağmen kente sahip çıkmaktır.

**Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?**

A) Öyküleme B) Örneklendirme

C) Tanık gösterme D) Tanımlama

E) Karşılaştırma

**16.** (I) John B. Watson tarafından, insan davranışlarını açıklamak için davranışçılık kuramı geliştirildi. (II) Davranışçı psikolojiye göre nesnel yöntemlerle gözlemlenemeyen zihinsel süreçlerin incelenmesinin bir anlamı yoktu. (III) Pavlov, Skinner gibi bilim insanlarının Watson'ın görüşlerine katılmasıyla kuram yaygınlık kazandı. (IV) Davranışçı psikoloji öğrenmeyi, uyarıcı ve tepki arasındaki bağla açıklayarak psikanalitik görüşün belirttiği etkinin geçerli olmadığını ileri sürdü. (V) Uyarıcı olarak nitelendirilen çevresel faktörler, kişilerde olumlu veya olumsuz davranışlara neden oluyordu. (VI) Olumsuz davranışlara yol açan uyaranlar kaldırılarak olumlu davranışları oluşturanlar eklendiğinde bireyin kendini geliştirmesi bekleniyordu.

**Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

**17.** (I) Asya'dan gelen göç dalgaları zaman zaman Batı Avrupa ülkelerinde büyük direnişleri tetiklemiştir. (II) Bununla beraber düşük doğum oranıyla başa çıkabilmek için Batı Avrupa, doğrudan göçmenlere ihtiyaç duymuştur. (III) Batı Avrupalıların iş, kültür ve kimlik açısından tehdit altında olduklarına dair oluşan kaygı, direnişlerin temelini oluşturur. (IV) Düşüncelerinde haklı olsalar da göçün topluma kazandırdığı değerlerin altı çizilirse bu kaygıların giderilmesi de kolaylaşır. (V) Göçmenleri ağırlayan toplumlar, çeşitliliği bir zenginlik olarak görmeye başladığında tehdit ve kaygının sadece toplumsal bir refleks olduğu anlaşılır.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

**18.** Sinema ve spor dendiğinde akla gelen başarılı filmler yok mudur? Olmaz olur mu! Zaman zaman usta yönetmenler bu konudaki klişeleri aşıp sporu filmlerine ustaca yerleştirmişlerdir. Mesela Fabri'nin unutulmaz filmi *Cehennemde İki Devre* bunlardan biridir. Bu önemli film, savaş sırasında bir Alman toplama kampında, kamp yöneticileriyle tutsaklar arasındaki bir futbol maçının, tutukluların kaçması için bir fırsata dönüştürülmesini ustaca anlatır. ----. Buna benzer şekilde unutamadığım diğer bir film de Hitchcock'un *Trendeki Yabancılar*'ı ve bu filmin ünlü tenis sahnesidir.

**Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) Ama spor, yalnızca izleyiciyi kendine çekmek için futbolun geriliminden ve çalımından ibaret bir etkinlik değildir

B) Sinema izleyicisinden çok futbol meraklılarının ilgisini çeken bu tarz filmlerin popülerleşmesi doğaldır

C) Bu filmi izleyenler sadece bir filmin değil aynı zamanda bir futbol maçının heyecanını içlerinde duyar

D) Film yorumcuları kadar spor eleştirmenlerinin de eleştirdiği film gerçekçilikten uzak bulunmuştur

E) Spor ve sinema ilişkileri üstüne bir yazı yazmak için aslında ikisinin de iyi bir izleyicisi olmak gerekiyor

**19.** İnsanlar duygu ve akıl arasında tutturdukları dengeyle ayakta kalır ve yaşam denen yolda ilerler. Bunlardan birinin, kontrolü tamamen ele geçirmesi felaket getirebilir. Bu gerçek şöyle bir benzetmeyle aktarılır: Bir at arabasındasınız ve arabanız, güçlü iki at tarafından çekiliyor. Atlardan biri aklın, diğeri duygunun temsilcisi. Bir at sizi sürekli yolun bir tarafına, öbürü de diğer tarafına çekmeye çalışıyor. Sizin işiniz ----.

**Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) güvenli bir şekilde ilerleyebilmek için dizginleri sıkıp ikisini de kontrol altında tutmaktır

B) bir tarafın sizi uçuruma yuvarlamaması için arabadan atlayacağınız anı iyi belirlemektir

C) bu iki atın fırsatlar sundukları kadar kötü bir son getirebileceğini de aklınızda tutmaktır

D) atların çekişmesinin ilerlemenize engel olduğunu görünce güvenilir olan atı seçmektir

E) rasyonellik adına aklınızın buyruğuna girmek yerine sezgilerinize kulak vermektir

**20.** (I) Batı etkisindeki çağdaş Türk şiiri eskiyi yok sayarak, eskiden gelen her şeyi silip atarak gelişmedi. (II) Kısa sürse de eskiye karşı zorlu çıkışların yapıldığı, geçmişin küçümsendiği dönemler olmadı değil. (III) Ama çağdaş şiirimiz, edebiyatımızın çok daha eski dönemlerinin güzel ürünlerinden, güçlü ustalarından zaman zaman etkilendi. (IV) Sanatçılar, divan edebiyatı ve halk edebiyatının kimi unsurlarını eserlerine bazen örtülü olarak bazen de açıkça taşıdı. (V) Hatta bunların arasında çağdaşlıklarından hiçbir şey yitirmeden divan şiiri tarzında yazmayı deneyenler de oldu.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "**Eski şiire özgü üslubun çağdaş şiirde kullanılıp kullanılamayacağı konusunda tartışmalara girdi.**" cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Bu, kültüre hangi açıdan yaklaştığımızla ilgilidir. Nitekim bu alanda çalışan bilim insanlarının hemen hepsinin onu yeniden tarif etme çabası da bunu göstermektedir. Bununla beraber şimdiye kadar ortaya atılan bütün tarifler gözden geçirildiğinde hepsinde ortak olanı ve bu terimle ne kastedildiğini anlamak kolaydır.

**Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?**

A) Kültürel yozlaşmanın temelinde yatan sebepler nelerdir?

B) Kültürün farklı şekillerde tanımlanmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?

C) Sizce kültür, toplumdan topluma değişen bir olgu mudur?

D) Bugün kültürler arasındaki farklılıklar nasıl açıklanabilir?

E) Toplumlar, son yıllardaki kültürel değişimlerden nasıl etkileniyor?

22. Resim eleştirmenleri eserleri incelerken belirli bir yönteme bağlı kalırlar. Betimleme, çözümleme, yorumlama ve yargıya varma olmak üzere dört işlem basamağını kapsayan bu yöntemle eserden bilgi edinirler. Yöntemin ilk aşamasında tabloda yer alan ve gözle görülen her nesne tek tek listelenir. İkinci aşamada bu nesneler resmin içine yerleştirilirken nelere dikkat edildiği örneğin konum, renk, kontrast, ton gibi niteliklerin nasıl kullanıldığı belirlenir. Üçüncü aşamada ressamın kullandığı nesneler ve bunların organizasyonuyla vermek istediği mesaj ortaya çıkarılır. Son aşamada ise o ana kadar elde edilen bütün veriler bir arada değerlendirilir, eseri iyi veya kötü kılan özellikler ortaya konur ve incelenen eserin niteliği hakkında nihai karara varılır.

**Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemi kullanan bir resim eleştirmeninin süreç içinde soracağı sorulardan biri olamaz?**

A) Verilmek istenen mesaj, hangi obje ve varlıklar kullanılarak aktarılmaktadır?

B) Ressam, tabloda görülen bileşenlerin organizasyonunda nelere dikkat etmiştir?

C) Ressam, bu eserinde tam olarak ne anlatmak istemektedir?

D) Ressamı başarılı yahut başarısız yapan temel nitelikler nelerdir?

E) Eser, hangi güçlü ve zayıf yönleriyle diğer yapıtlardan ayrılmaktadır?

**23.** Bir antropolog olarak antropolojinin yöntemlerini, kendi kültürüme bakıp içinde yaşadığım dünyayı incelemek için kullanmaya karar verdim. Sayıları gittikçe artan şirket antropologlarından biri oldum. Zaten, egzotik bir şeyler bulmak için çok da uzaklara gitmeye gerek yok. Yapmamız gereken, bu betondan ormanda insanların iş dünyasında ayakta kalmak için hangi rekabet içgüdülerine güvendiklerine, bireysel ve örgütsel hareketlerinde ne tür davranış kalıplarını benimsediklerine odaklanmak.

I. Sanayileşmemiş bölgelerdeki yerli halkların kültürleriyle şehir kültürü arasındaki farklar

II. Kurumsallaşmış şirketlerdeki çalışanların bireysel başarı elde etmek ve grup içinde yükselmek için geliştirdiği stratejiler

III. Belli bir sektörde çalışanların bir grup kültürü geliştirmesini sağlayan kişisel ve sosyal dinamikler

**Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

**24.** Çırak Foma, ustası Rublev'e, “Ben maviyi herkesten daha iyi görüyorum.” der. Bunun üzerine Rublev de “Sana artık bir şey öğretemem çünkü sen her şeyi bildiğini sanıyorsun.” diye karşılık verir.

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?**

A) Mutlak başarı, ustaları aşmakla mümkün olur.

B) Becerisini kutsayan kişi kendini bilgiye kapatmıştır.

C) Kendine güvenen çırağın ustaya ihtiyacı yoktur.

D) Bilgisinden emin olmak, ustalara özgü bir erdemdir.

E) Çırak, hatasını ustanın hoşgörüsü sayesinde görebilir.

**25.** QWERTY sisteminin kullanıldığı daktilo, harf düzeninin sıkışmasını en aza indiren, ticari anlamda başarılı ilk daktilo olarak 1874'te ortaya çıkmıştır. Ancak QWERTY klavyesinde vuruşların %32'si orta, %52'si üst ve %16'sı da ulaşması en zor olan alt sırada yapılır. Dahası bu diziliş, daha zayıf olan sol elin ve en zayıf olan serçe parmağın çok fazla kullanılmasını gerektirir. Ayrıntılı çalışmaların ardından Dvorak 1932'de, QWERTY klavyesini öğrenmek için gereken zamandan daha kısa sürede öğrenilebilen, klavye kullanıcısının başarısını ve hızını büyük oranda artıran yeni bir klavye geliştirdi. Ancak Dvorak klavyesi, o günden bugüne İngiliz dilinin standart klavyesi QWERTY'nin yerini alamadı.

**Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) Bir yeniliğin eski yöntem veya fikirden belirgin şekilde iyi olması uzun vadede de olsa toplumda kabul edileceğini gösterir.

B) İcat edilen aletlerin ortaya koyduğu yenilikler, bu aletlerin esas amacının dışında farklı amaçlara da hizmet etmesine neden olur.

C) Yeniliği ortaya çıkaran kişinin unvanı, bu yeniliğin insanlar tarafından kullanılma olasılığının artmasında etkilidir.

D) Bir yeniliğin benimsenmesi için toplumun gereksinim, değer ve hedefleriyle görece uyum içinde olması gerekir.

E) Uyum sağlamayı gerektiren bir yeniliği kabul etmek yerine alışkanlığa bağlı kalmak insanlara daha kolay gelir.

**26.** Türk edebiyatında ve sosyolojisinde Batılılaşma olgusuna ilişkin, karmaşık süreçlere işaret eden geniş bir literatür mevcut olmakla birlikte, bu çalışmada *Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü* filmi incelenirken Kemal Tahir'in görüşlerinden hareket edilmiştir. Bunun da başlıca nedeni, Kemal Tahir'in Batılılaşma ve sorunlarını, Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminden itibaren ele alıp sorgulamasıyla özgün bir yaklaşım ortaya koymuş olmasıdır. Ancak filmin yönetmen/senaristiyle Kemal Tahir'in devlet ve toplum konusundaki görüşleri arasında belirgin ayrımlar bulunmaktadır. Diğer yandan bugünün sorunlarının kaynağının Osmanlı'nın kuruluş dönemine kadar götürülmesi ve tarihe yaklaşım biçimleri bakımından ise pek çok benzerlik de göze çarpar.

**Bu parçada söz edilen filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Kemal Tahir, filmdeki içeriği Osmanlı'da Batılılaşma olgusu temelinde ele almıştır.

B) Yönetmen/senarist, filmi Kemal Tahir'in görüşlerine dayanarak oluşturmuştur.

C) Film, Kemal Tahir ve yönetmen/senaristin ortak bir çalışması olarak ele alınabilir.

D) Kemal Tahir'in görüşleri filmi incelemede önemli bir dayanak noktası sunmaktadır.

E) Filmde olay, Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında geçmektedir.

**27.** Ey insan! Etrafında yarattığın düşmanlar seni kendi kusurlarının, eksikliklerinin farkına varmaktan alıkoyar. Başkalarını cezalandırdığın, aşağıladığın hatta yok ettiğin sürece dikkatini kendi içine yöneltemezsin. Böylece kendinle yüzleşme ihtiyacı da hissetmezsin. Yarattığın düşmanlar çaresizliklerinin yerini alır, onlar sayesinde zayıflıklarının üstünü örtersin. Şunu aklından çıkarma: "Sandığın gibi başkalarının günahları, seni aziz yapmaz!"

**Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Bireyin dışarıya ve başkalarına yansıttığı öfke ve nefret, zamanla kendi zaaflarından arınmasına neden olur.

B) Bireyin yaşadığı toplumdaki öteki bireylerin hatalarına karşı geliştirdiği tavır, kendi benliğiyle kurduğu bağı güçlendirir.

C) Ötekileştiren ve ötekini düşman gibi gören birey, kendini eleştirme ve yargılama ihtiyacını hissetmeyerek kendini yüceltir.

D) Bireyin çevresindeki insanları tehdit olarak algılamasının temelinde toplumdan yalıtılmış bir hayat sürmesi yatar.

E) Kendilerine ve başkalarına yönelttikleri eleştirel sese kulak vermeyi başarabilenler hatasız ve dengeli bir yaşam sürerler.

**28.** Doğa bilimleri gibi tarih de zorunlulukların ve doğal düzenin insan hayatını, belli ölçüde de olsa, etkilediğini kabul eder. Tarihî olaylar, onları ortaya çıkaran şartların nedensellik ilkesi göz önünde tutularak açıklanmasıyla anlamlandırılır. Belirli iklimsel ve ekolojik şartların olaylar üzerindeki etkisi hesaba katılmadan salt kaynaklardan ve kanıtlardan yola çıkarak sonuçlara varmak mümkün ve anlamlı değildir. Bununla birlikte tarih biliminin görevi, tarihî olayları kendi özellikleri içinde incelemektir. Tarihî olayların gelişiminde genelgeçer kanunları ve bunların olaylar üzerindeki etkisini araştırmak, tarih biliminin değil belki de tarih felsefesinin görevidir.

**Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi tarih biliminin bakışıyla örtüşür?**

A) Her tarihî olay kendi coğrafi koşulları içinde incelenir.

B) İnsanlık tarihindeki olaylar çoğunlukla tekrar eder.

C) Tarih bilimi de doğa bilimleri gibi kanunlar koyar.

D) Tarih bilimi sadece yazılı belgeleri dikkate alır.

E) Tarih felsefesi genellemeler yapmaktan kaçınır.

**29.** “Ne yapmalıyım?” sorusu “Ne yapıyorum?”, “Ne yaptım?”, “Ne yapacağım?” sorularından farklıdır. Ne yapıyor olduğum, ne yaptığım veya ne yapacağımda bir betimleme söz konusudur; gözleriniz, hafızanız veya yazdıklarınız bunların gerçekliğini kanıtlamaya yeter. Ama ne yapmam gerektiği, bir betimleme değil bir soruşturmadır, bir yol arayışıdır. Betimlemeyle yol arayışı arasındaki ayrım, gerçeklik ile etik arasındaki farkı ortaya koyar.

**Bu parçadan hareketle etik aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?**

A) Ahlaki olarak en doğru olanın er geç hâkim gerçekliğe dönüşeceğini savunan bir felsefe kuramıdır.

B) İdeal olana ulaşmak için geçmişte yapılan hatalardan dersler çıkarmayı öneren pratik bir düşünce biçimidir.

C) Olgular temelinde sınanabilecek, kanıtlanması mümkün bir açıklama değil gerekli olanı arayan bir sorgulama türüdür.

D) Geçmiş ve gelecek arasında bir bütünlük gözeten, doğrunun her çağda kendini tekrarladığını savunan bir disiplindir.

E) Olması gerekeni, doğruluğu ve adaleti en fazla kişinin ortak faydasına sabitleyen bir akıl yürütme yöntemidir.

**30.** Ozanlar, şiirin düzyazıdan üstünlüğü konusunda kanıt üretmeye bayılır. Şiir kolay ezberlenir, demek ki üstündür; kısadır, demek ki üstündür; zor anlaşılır, demek ki üstündür. Kimileri de düzyazının anlatım gücünün bir yerde tükendiğine ama şiirin anlatım gücünün hiç tükenmediğine inandıklarından “Şiir, düzyazının bittiği yerde başlar.” deyip çıkarlar işin içinden. Düzyazının bir yerde tıkandığını nereden çıkarırlar bilinmez.

**Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?**

A) Şiirin dile getirdiğini roman da öykü de dile getirebilir, sorun sanatçının hangi türde yazdığında değil başarısındadır.

B) Bir şiiri kafamızda yıllarca taşıyabiliriz ama düzyazıyı değil, onun ağırlığı yaşamın odağına yerleşmesini engeller.

C) Şiirin giriftliği karşısında romanın, öykünün kendini okuruna açması, kolayca anlaşılır olması okurun seçimlerini etkiler.

D) Şairleri kendi konumlarının altını çizmeye iten şey, düzyazının günümüz okurları tarafından gördüğü yoğun rağbettir.

E) Her türün yükseldiği dönemler vardır; şiir yavaşladığında düzyazı, düzyazı yeni ufuklar bulamadığında şiir öncülüğü üstlenir.

**31.** **Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!**

Bir araştırma şirketi, maaşlı çalışan 18-25 yaş aralığındaki 830 kişiyle yaptığı görüşmede kişilere unvan tercihine yönelik sorular sormuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği, %18'inin "Unvanım yükseltilirse maaşımın aynı kalması önemli değil." görüşünü belirttiği, %2'sinin de "Unvanım yükselirse maaşımın düşmesi benim için önemli olmaz." dediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, son dönemde popüler hâle gelen unvan pazarlamasının nasıl yapılacağı konusunda da şirketlere önemli geri bildirimler sunmuştur.

**Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.

B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.

C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya koyulmaktadır.

D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.

E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

**32.** Matisse, aynı mavi tonunun bir santimetrekaresiyle bir metrekaresinin birbirinden farklı olduğunu söyler. Benzer şekilde, mavi bir daire ile aynı maviden yapılmış bir kare farklı tonlardadır. Ona göre bir renk; paletteyken farklı, fırçadayken farklı, tuvaldeyken farklıdır. Çevresindeki diğer tonların ve şekillerin yarattığı uzam, resmin içindeki ve üzerindeki ışık, nesnelerin düşme ve gerileme oranlarını belirleyen konum; her tonu farklılaştırır. Resme bakanın, binlerce rengin bir çerçeve içinde eritildiğini düşünmesi bundandır.

**Matisse'e göre aşağıdakilerden hangisi renk tonunu farklılaştıran bir etken olamaz?**

A) Form ve ışık

B) Alanın boyutu

C) Resmin tekniği

D) Yüzeyin dokusu

E) Perspektif ve açı

**33.** Faust, Don Juan ve Don Kişot emellerinin peşinden sabit bir fikirle koşar. Bu karakterlerin her biri aslında mükemmellik arayışıyla kibrin, istisnai bir yiğitlikle yozlaştırıcı bir aşırılığın vücut bulmuş hâlleridir. Söz konusu karakterlere dair tespitlerim, aslında çok daha önce yaratılmış olan bu imgelerin romantik dönem yorumuna dayanan izlenimlerimdi. Ancak Faust'un sırf merak duygusu yüzünden lanetlendiğini, Don Juan'ın gerçekten işkence gördüğünü artık düşünmüyorum. Hatta Don Kişot'un cömertliği bile gerçek mi emin değilim. Fakat bu karakterlerin bireyci toplumumuz için hâlâ özel birer tınısı olduğuna inanıyorum.

**Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Roman kişilerini, onların karakteristik özellikleri üzerinden değerlendirmiştir.

B) Roman kahramanlarına ilişkin değerlendirmelerinde değişim olmuştur.

C) Roman kahramanlarına ilişkin analizlerini belirli bir dönem bağlamında ortaya koymuştur.

D) İdealizm ve kontrolsüz eylemlerin kurgusal başarıyı artırdığına inanmaktadır.

E) Roman karakterlerinin toplum üzerinde süregelen bir etkisi olduğunu düşünmektedir.

**34.** Özgün resimler, yeniden canlandırmanın hiçbir zaman olamayacağı ölçüde sessiz ve dingindir. Bu bakımdan yeniden canlandırmayla karşılaştırılamaz. Çünkü özgün resimde sessizlik ve dinginlik asıl malzemenin, boyanın içine sinmiştir; insan boyada ressamın resmi yaptığı andaki hareketlerinin izlerini görebilir. Bunun, resmin boyanmasıyla insanın ona bakması arasındaki zaman aralığını kapatmak gibi bir etkisi vardır. Bu özel anlamda tüm resimler çağdaştır. Resimlerin çağlarının tanıkları olma özelliği buradan gelir. İçinde yaşadıkları tarihsel an orada, gözümüzün önündedir.

**Bu parçadan hareketle özgün resimlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?**

A) Kendine has bir yapım sırrına sahiptir.

B) Sanatçının tecrübelerinin ürünüdür.

C) Zamanın sınırlarını aşan bir gücü vardır.

D) Oluşturulduğu dönemin izlerini taşır.

E) Yaratıcısının tekniğini görünür kılar.

**35.-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.**

*Maya*, Sezen Aksu'nun 1991'de çıkardığı *Gülümse*'den sonra, Türk pop müziğinin en iddialı ve ses getiren albümlerinden biri. Dinleyiciyle önceden buluşan "Öyle Kolaysa" ve "Ya Bu İşler Ne" şarkılarıyla beğeni toplamışken bunlara eklenen "Fırtınadayım", "Çukur" gibi şarkılarla bu albüm bir başyapıta dönüşüyor. Böylece *Maya* ile Mabel Matiz, tek atımlık kurşunu olduğu iddialarını da boşa çıkarıyor. Birçok ünlü sanatçının sevilen şarkılarını yorumlayarak daha önceki çalışmasında da cesaretini ortaya koyan Matiz, *Maya* ile geleneğe değmekten korkmayan modern bir anlatım yakaladı. Tasavvufun mistik havası, halk şiirinin coşkun sesi, synth-pop ile birleşen Arap popunun ritimleri ayrı ayrı ve bir bütün olarak duyuluyor albümde. Gözünün gördüğüyle gönlünün bildiği bir olmayan âşıkların acısını söylerken Matiz, Şeyh Galip'ten Neşet Ertaş'a uzanan bir köprü kuruyor. Böylece toplumsal normlara ve hayatı çerçeveleyen ezici gerçeklere rağmen yüreğinin sesini dinleyenlerin çıkmazını anlatıyor. Değmekten, esinlenmekten, beslenmekten korkmuyor.

**35. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aşkın yalnızca bir yanılsama olduğunu bilecek kadar olgun olanlar

B) Kendi isteklerini ve hayatlarını sevdikleri kişi için feda edebilenler

C) Arzuları ve gerçeklik arasındaki çatışmanın ortasında sıkışıp kalanlar

D) Gerçek aşkın dış görünüşte değil, âşığın kalbinde olduğunu anlayanlar

E) Mükemmel aşkı beklemenin ve aramanın boşuna olduğunu bilenler

**36. Bu parçaya göre Mabel Matiz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Kültürel ve tarihî çeşitliliği yansıtan bir sese ve anlatıma sahip olduğu

B) Türk müzik piyasasında büyük bir ilgi uyandırmayı başardığı

C) Kendisiyle özdeşleşmiş yürekli yaklaşımını *Maya* albümünde de sürdürdüğü

D) Modern insanın hikâyesini evrensel tınılardan çok, yerli ögelerle aktardığı

E) Uzun süre aynı başarıyı sürdüremeyeceğini savunanları haksız çıkardığı

**37.-38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.**

Stephen King'in yayımlanır yayımlanmaz bir efsaneye dönen romanı *O* (*It*), 27 senede bir uyanan meçhul bir kötülüğü ve bu kötülükle baş etmeye çalışan bir grup genci anlatır. Kitaba adını veren O, palyaço formunda olmakla birlikte dünyadaki bütün kötülerden daha kötü bir şey olarak tasvir edilir. Karşısındaki insanın en korktuğu şeyin biçimini alan bir varlıktır. Bu durum Harry Potter'ın roman dünyasına da aynen taşınmıştır. Ancak asıl ilginç olan İngilizce orijinal adı "it" sözcüğünde gizlidir. Bu sözcüğün Almancadaki karşılığı olan "es", üçüncü tekil nesneler için zamir olarak kullanılmasının yanı sıra Freud'un nesnel gerçeklerden bağımsız ve öznel yaşantı dünyası "id" için kullandığı sözcüktür. Gerçekten de karakterin zihnin kanalizasyonlarından çıkmayan ama batmayan da bir şey oluşu, akla ilk önce Freudyen bir id'i getirir.

**37.** **Bu parçada *O* adlı romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Okuyucu tarafından büyük ilgi gördüğüne

B) Adının farklı dildeki karşılığına

C) Başka bir romanla benzerliğine

D) Ana hatlarıyla içeriğine

E) Sinemaya uyarlandığına

**38.** **Bu parçaya göre O karakterinin Freud'un id kavramını çağrıştıran yönü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bütün kötülerden daha kötü bir şey olarak tasvir edilmesi

B) Bilinçaltının derinliklerinde kaybolmaksızın saklanabilmesi

C) Bireyi içgüdüsel tepki vermeye zorlaması

D) Gerçek niyetini bir palyaço görüntüsünün altına gizlemesi

E) İnsanın bilinçaltındaki korkularını hatırlatması

**39.-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.**

Gerçek dünyadaki somut durumların benzerlik ve farklılıklarından yola çıkılarak temel yönlerinin ortaya konmasıyla araştırmacılar tarafından inşa edilen kurgulara “ideal tipler” adı verilir. Bir ideal tip, dünyayı gözlemlemekte kullandığımız bir bakış açısına benzer. Örneğin demokrasi, siber suçlar, tüketim toplumu veya otoriteyle ilgili açıklayıcı önermeler sunmak için ideal tiplere başvurulabilir. Ancak bu kurguları oluşturmadaki amaç, olgunun bütün özelliklerini ortaya koymak değil, araştırmacıya açıklama ve karşılaştırma yapma veya varsayımlar kurma imkânı sağlayan yardımcı bir araç sunmaktır. İdeal tipler, araştırmacının incelediği olguyla ilgili gerçeğe ilişkin bazı problemleri ifade etmesine olanak sağlayan bir referans çerçevesidir. Bundan dolayı ideal tiplerin hiçbir suretle doğru veya yanlış olduğu ifade edilemez.

**39. Bu parçaya göre ideal tiplerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Gündelik yaşamdaki olay ve olgulara ilişkin gözlemlerden doğar.

B) Kurgu olarak tasarlandığından sosyal gerçeklikle farklılık gösterebilir.

C) İşlevi konusunda araştırmacılar arasında görüş farklılıkları bulunmaktadır.

D) Sosyal olay ve olguları açıklamada kullanılabilecek örnek niteliğine sahiptir.

E) Araştırmacıların ele aldığı nesne hakkında fikir yürütmesine imkân sağlar.

**40. Bu parçaya göre ideal tiplerin doğru veya yanlış olduğunun söylenememesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İdeal veya saf olan gerçek bilginin tam olarak gözlemlenememesi

B) Olgunun tam tanımına ulaştıktan sonra ideal olma özelliğini yitirmesi

C) Sosyal dünyayı tanımlayıcı özelliklerin bir bütünlük oluşturamaması

D) Gerçekliğin daha çok ana unsurlarını yansıtan bir sınır çiziyor olması

E) Olguları anlaşılır kılacak benzerlikleri belirlemede zorluk yaşanması



TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2020 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

27-06-2020

TÜRKÇE TESTİ

1. B
2. E
3. A
4. C
5. A
6. D
7. E
8. E
9. A
10. D
11. B
12. E
13. A
14. E
15. B
16. C
17. B
18. C
19. A
20. D
21. B
22. E
23. D
24. B
25. E
26. D
27. C
28. A
29. C
30. A
31. B
32. C
33. D
34. B
35. C
36. D
37. E
38. B
39. C
40. D